

(inspirováno knihou Vojtěcha Lindaura *Šance sněhových koulí v pekle*)

Železná opona fungovala spolehlivě. Pokud se nepodařilo cokoliv propašovat, potkávali jsme okolní svět většinou se zpožděním, zejména svět kulturní.

Nedávno jsem při jedné ze svých nespočetných návštěv antikvariátu objevil knihu známého hudebního publicisty **Vojtěcha Lindaura** *Šance sněhových koulí v pekle*. Vyšla v roce 1999 u nakladatelství Maťa. Vojtěch Lindauer, ročník 1957, si v ní splnil svůj sen. Navštívil místa zrodu Květinového hnutí - Flower Power - a navštívil i festivaly navazující na legendární Woodstock.

Jako vše, co čtu a slyším od Vojtěcha Lindaura, tak i tohle jsem hltal jedním dechem. Ale nechci knihu recenzovat, spíš bych se chtěl zamyslet nad hnutím, které se v polovině šedesátých let začalo nazývat Hnutí hippies. Slovo hippie je derivátem slova hipster, na jehož etymologické kořeny je řada názorů. Podle jednoho z nich je slovo hip afrického původu a znamená "koukej". Výraz se užíval zejména v jazzu a na této hudbě vyrůstala celá beat generation čtyřicátých let minulého století a slovo hipster se používalo pro příslušníky této generace. Již zde jsou kořeny pozdějších zásad a filozofie hippies: volný sex, osobní svoboda, drogy a indická filozofie.

Spojené státy americké, kterým dodnes říkáme dost nepřesně Amerika, jsme dlouhá léta vnímali jako vysněný ostrov svobody a blahobytu. Jenže o životě v této zemi jsme většinou nic nevěděli. Dnes se řada lidí dívá na tuto zemi zcela opačně. Zejména levicově zaměřené lidé vytýkají USA řadu nedostatků. Ale to, co bychom měli vnímat, krom pojetí svobody jednotlivce, je přínos Spojených států pro světovou kulturu, v daném případě pro moderní hudbu. Podobnou revolucí jako bylo prohlášení Jeffersona v politice, je v hudbě jazz a později rock and roll. Bylo třeba překonat nejen puritánskou zkostratělost americké veřejnosti, ale zejména rasovou nenávist. Velkým úderem zde byly obě světové války. Růst blahobytu na jedné straně a frustrace mladé generace na straně druhé. Pocity mladé americké generace, ať to byli "Rebelové bez příčiny", beatníci nebo hippie, jsem začal chápat po listopadu 1989 a chápu je čím dál víc.

Šedesátá léta minulého století jsou čím dál víc opředena gloriolou idealismu, září z nich slunce. Tím ideálním městem bylo San Francisco. Tam se v polovině šedesátých let do bývalé čtvrti boháčů Haight - Asbury přestěhovala nejprve část bývalé beatnické komunity z North Beach

(Gary Snyder nebo L. Ferlinghetti) a poté další a další, většinou mladí, lidé. Bydlení bylo společné, a proto i velmi levné. Slovo hippies pro tyto lidi údajně poprvé použil Michael Falkon v novinách San Francisco Examiner. Stovky a tisíce lidí přijížděly do "Hashbury" v pomalovaných autech, ověšení korálky, s dlouhými vlasy. Do roku 1966 bylo užívání drogy LSD (objevena ve před 2. světovou válkou) legální. Krom LSD se prodávaly a užívaly i další drogy, zejména marihuana. Mezi obyvateli Hashbury byl i spisovatel Ken Kesey, který napsal mimo jiné i známý Přelet nad kukaččím hnízdem (One Flew Over the Cuckoos Nest). Spolu s ostatními přáteli, včetně legendárního Neala Cassadyho (předloha Deana z románu On the Road), cestovali v pomalovaném školním autobusu z roku 1939 po celých USA. V roce 1965 již prováděli acidové zkoušky na větším počtu hippies v Hashbury.

V hudbě nastal předěl mezi hipstery a hippies. Nová rocková hudba je někdy označována jako psychedelic sound. První psychedelickou kapelou byla údajně The Charlatans. Jenže daleko známější jsou jména Greatful Dead a Big Brother & The Holding Company. Hudební akce začaly vznikat jedna za druhou, a mezi první open festivaly patřil koncert v parku Golden Gate 12. 1. 1967. Byla to první masová akce i za účasti Snydera a Ferlinghettiho. Koncert byl velkým dnem i pro Janis Joplin, které tehdy bylo 24 let. Po tomto koncertu začalo být v Hashbury přeplněno. Z hnutí hippies se začala stávat i turistická atrakce a démon kšeftu se začal lehce vznášet i nad Flower Power. O hippies začal s vážnou tváří jako o subkultuře psát i Time.

Další, a ještě větší akcí byl festival v Monterey 16. až 18. června 1967. Na ten již přijížděli krom řady novinářů i majitelé nahrávacích studií, tušící velmi správně dobrý obchod. Jednou z hlavních postav festivalu byl John Philips z kapely Mamas and Papas z konkurenčního Los Angeles. Philips nebyl hippie, ale bohatý a úspěšný obchodník. Složil píseň, která před čtyřiceti lety zněla často i u nás v rozhlase. Píseň, jejíž anglický text přeložený do češtiny začínal: "*Jestli že přijdeš do San Franciska, bud' si jist, že budeš mít ve vlasech kytky, jestliže přijdeš do San Franciska, potkáš tady pár prima lidí*"

. Zpíval ji tehdy třicetiletý Scott McKenzie a znovu ji bylo možno slyšet třeba ve filmu Forrest Gump. Melodie i prostá slova měla s psychedelic soundem společného asi tolik, jako Valdauf s Vlachem, ale velmi dobře se prodávala. Na festivalu byly snad všechny tehdejší rockové hvězdy, s výjimkou Beatles, Rolling Stones, The Doors nebo Beach Boys. Kromě Janis Joplin byl další velikou hvězdou Jimi Hendrix, nafetovaný k prasknutí, hrající na kytaru i zuby. Na konci vystoupení kytaru zapálil, rozbil a rozházel do publika.

V roce 1968 hořela v Paříži auta zapálená studenty a v Praze hořela auta zapálená sovětskými tanky. V roce 1969 se ujal křesla amerického prezidenta Richard Nixon. Slíbil udělat v zemi pořádek, protože přibývalo mladých mužů pálících povolávací rozkazy do Vietnamu. V Chicagu Národní garda zabila několik demonstrantů. Hnutí hippies, byť pomalu ale jistě do jisté míry obklopané obchodem, dosud žilo, ale mnoho času již nezbývalo.

Konec Veku Vodnáře

Napsal uživatel Tomáš Pohl
Pondělí, 26 Květen 2008 04:00

V srpnu 1969 se odehrála hudební událost, která vstoupila do dějin. Čtyři mladíci: John Roberts, továrník (do té doby viděl jediný rockový koncert), Joel Roseman, právník a kytarista, Artie Kornfeld, podnikatel kouřící hašiš a Michael Lang, obchodník a zároveň hippie, dali hlavy dohromady a rozhodli se uspořádat festival, jaký svět dosud nezažil. Po problémech s místem nakonec získali prostor vedle městečka Bethel. Festival navazoval na tehdy už známý muzikál Vlasy (Hair), který měl premiéru v roce 1967. Festival měl proto heslo Tři dny míru a lásky. Jeho výtvarným symbolem byl drozd sedící na krku kytary, jak jej vymyslel výtvarník - čtenáři FOLKtimu, pozor- Arnold Skolnick. Dodnes není zcela jasné, kolik bylo na festivalu diváků. Jako nejnižší číslo je uváděno 250 000, jako nejvyšší 700 000 lidí. Organizátoři zapomněli zabudovat turnikety na vstupenky, takže podnik byl nakonec i silně prodělečný. Z celého festivalu, pronásledovaného blátem do výše 20 cm, je pořízen film a desky rovněž není třeba představovat. Kupodivu se i Supraphon v roce 1971 pochlapil a Woodstock vydal.

Jenže vše má i svou odvrácenou tvář. Ve stejné době policejní komando zadrželo komunitu hippies na Spanch Ranch, vedenou kriminálníkem a narkomanem Charlesem Mansonem. Tahle komuna se předtím málem servalas s motorkáři Straight Satans. Akce byla použita jako vzor v boji státní moci proti těm vlasatým a nemytým narkomanům, přesně jak Nixon sliboval národu.

V prosinci 1969 se Woodstock opakoval v Altamonu. Jenže o pořádek se starali motorkáři Hell's Angels. Nízké pódium a drogy, plus "pořádkumilovní motorkáři" s noži způsobili, že byly ošetřovány stovky raněných a byli i mrtví. Mezitím došlo k bestiálním vraždám několika členů hollywoodské smetánky spáchaných šíleným Mansonem a jeho partou. Altamon znamenal v podstatě konec Věku Vodnáře, o němž se zpívá v muzikálu Hair, konec jedné velké něžné květinové vzpoury proti systému, který hippies nepřijali za svůj. Byl to i konec oněch krásných proslulých šedesátých let minulého století.

Odrzem oněch let na naší scéně, kromě kytičkovaných košil ušitých z materiálu na cíchy a spousty korálků na tělech bigbířáků, byla mimo jiné i kapela The Primitives Group, vedená Ivanem Hajnišem. Na bicí v ní hrál i Tolja Kohout, který bez velikého povšimnutí loňského roku odešel ve věku 61 let.

Co ale zůstalo je nádherná hudba, byť slavná jména jako Janis Joplin a Jimi Hendrix odešla ze světa již v roce 1970, především díky tomu, co mělo jejich tvorbu inspirovat, drogám a alkoholu. Ale pojem Woodstock bude žít věčně.

Konec Veku Vodnáře

Napsal uživatel Tomáš Pohl
Pondělí, 26 Květen 2008 04:00

A na úplný závěr: Když se příslušníci mé generace rozčilují nad Technoparty, nestojí za to se zamyslet i nad svým mládím a nad našimi dětmi?